

Stockholm den 20 februari 2018

Till Jordbruksverket
Att: Eva Persson
Cc: Madeleine Gertzell
Cc: Christina Thörn
551 82 Jönköping

Årsrapport ESBL 2017

Programmets syfte är att kartlägga förekomsten av ESBL i avelsflockar och spridning genom avelsledet till kyckling samt att testa och utvärdera olika åtgärder för att förhindra den överföringen.

Bakgrund

Förekomst av ESBL i tarmen hos kyckling har konstaterats trots att den typ av antibiotika som driver ESBL resistens inte använts inom svensk kycklinguppfödning. De första fynden tidigt under 2010 gav upphov till omedelbar smittspårning i avelsleden där proverna visade sig vara positiva hela vägen tillbaks till importen av daggamla avelsdjur från Storbritannien.

EU lagstiftningen med förbud mot antibiotika i tillväxtbefrämjande men inte i förebyggande syfte innebar att många kycklingar i Storbritannien fick Excenel (cephalosporin) som nykläckta kycklingar i samband med vaccination, helt i enlighet med gällande EU-lagstiftning. Att ge antibiotika förebyggande på kläckeri i Storbritannien avbröts 2012, efter krav från bland annat svenska avelsföretag. Detta har setts som en grundförutsättning för att andelen kycklingar med ESBL inom EU ska minska.

Svensk Fågel är branschorganisationen för svensk kyckling och kalkon. Vi representerar hela kedjan, från avelsföretag, kläckerier och fodertillverkare till bönder och slakterier. Medlemsföretagen är: Kronfågel, Guldfågeln, Lagerbergs Kyckling, Knäreds Kyckling, Bjärefågel och Ingelsta Kalkon. Alla arbetar mot samma mål – att ta fram världens bästa kyckling.

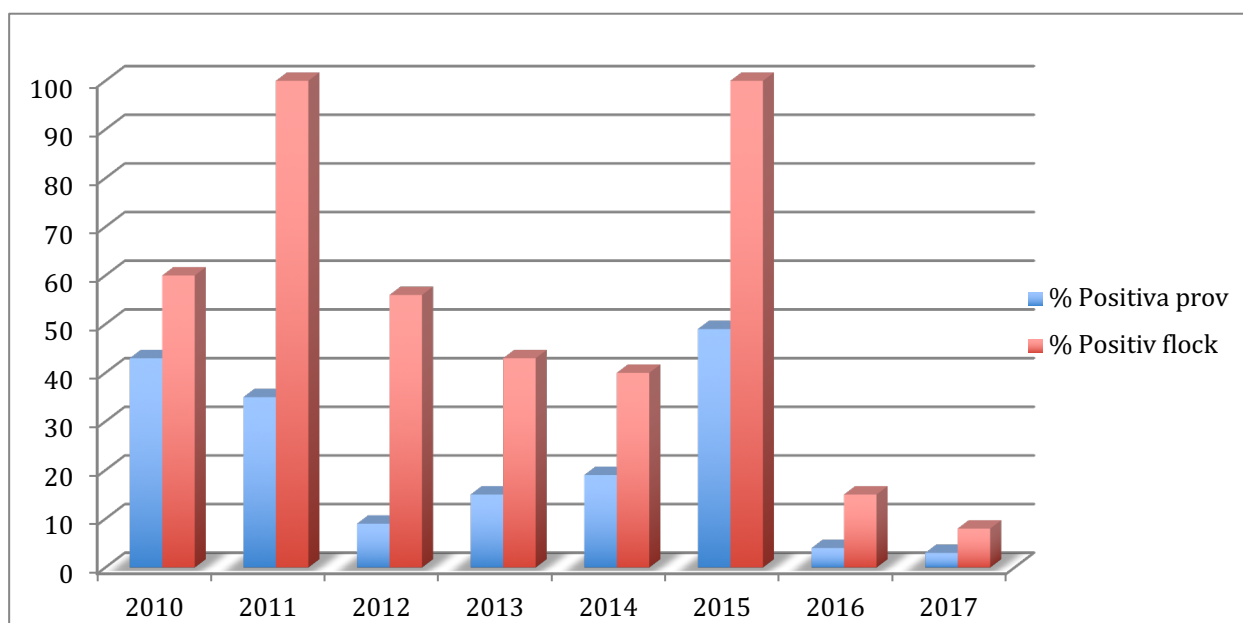
Svensk Fågel

105 33 Stockholm, tel: 08-787 55 20

www.svenskfagel.se

Nuläge

Ursprunget för ESBL till kycklingproduktionen är fortsatt huvudsakligen via import av daggamla avelskycklingar (GP=grandparents). Under år 2010 och 2011 var så gott som samtliga importörer till Sverige positiva avseende ESBL. Den andelen sjönk initialt för att återigen öka under andra halvåret 2014. Nu under 2016 och 2017 har trenden vänt och endast 1 av 13 införda mor- och farföräldraflockor har varit positiva under 2017.

I den enda positiva flokken var endast enstaka prov positiva och tolkning av resultaten är att förekomsten definitivt minskat och att det är väldigt få bakterier som bär resistensen.

En norsk studie som är direkt jämförbar med svenska förutsättningar visar att ESBL bärande *E. coli* utgör mellan 0,01- 0,0001 % av de *E. Coli* som finns i tarmen hos kycklingar. Det är extremt få och med det faktum att svensk kyckling i princip föds upp utan antibiotika så kommer dessa få resistenta bakterier inte att uppföras.

Dialogen med de utländska avelsföretagen pågår löpande och de är fortsatt fast beslutna att komma till rätta med den problematik som ESBL innebär. Av naturliga skäl föreligger inte full insyn i vilka åtgärder man vidtar men mot bakgrund av vad de säger och hur avelsarbetet under senare år alltmer fokuserat på hållbarhet framför tillväxt så finns det inga skäl att betvivla deras prioriteringar för framtiden. Här är det viktigt att Sverige tillsammans med övriga EU är med och ställer samma krav för alla

avelskläckerier eftersom antibiotikaresistens är ett globalt problem som inte kan hanteras enskilt inom Sverige.

REDOVISNING RESULTAT

1. Kontroll av samtliga importörer vid ankomst till karantän i Sverige

Kontroll av importörer finansieras av SVA. Under 2017 provtogs 13 importörer varav 1 var positiv för ESBL.

Totalt analyserades 159 pappersprov under 2017 varav 5 (3 %) var positiva för ESBL.

2010	– 43% positiva prov (60 % positiva importörer)
2011	– 35% positiva prov (100 % positiva importörer)
2012	– 10% positiva prov (56 % positiva importörer)
2013	– 13 % positiva prov (40 % positiva importörer)
2014	– 19 % positiva prov (42 % positiva importörer)
2015	– 44 % positiva prov (81 % positiva importörer)
2016	– 4 % positiva prov (15 % positiva importörer)
2017	– 3 % positiva prov (8 % positiva importörer)

Utvecklingen går definitivt i rätt riktning även under 2017 vilket är glädjande och innebär att avelsföretagen gör ett riktigt bra arbete.

2. Uppföljning av införda flockar

Införda flockar har som tidigare provtagits både vid ankomst och löpande senare under uppfödning och i produktion. I uppföljningsprov av föräldradjur (P-djur) med ursprung från mor- och farföräldradjur (GP 2015) var förekomsten högre av naturliga skäl, pga positivt ursprung. Detta förändras successivt i P-djur ledet med 54 positiva av 281 prov (19 %) från de GP-djur som nu vid ankomst är negativa i hög utsträckning.

3. Negativ kläck” från positiva GP-djur

Projektet ser ut att fungera bra med endast 31 av 112 (28%) positiva prov från nykläckta daggamla positiva under 2017. Det beror med

största sannolikhet på att resistensegenskapen kopplad till *E. coli* i stor utsträckning rör sig om en ytkontamination av ägget i samband med värp/kläck.

Vid ett annat kläckeri har enbart transportbandet efter 11 enskilda kläck provtagits (2 prov av 11 positiva svabbprov). Inga positiva prov har påvisats sedan maj 2017. Resultatet är med största sannolikhet beroende på en idag mycket lägre förekomst hos de ingående mor- och farföräldraren (GP).

Under 2018 kommer dessa prov att följas upp med provtagning i uppfödningen av P-djur för att noggrant följa om de daggamla som kläcks utan ESBL är fortsatt negativa under uppfödning och före flytt in till stall för kläckäggsproduktion.

4. Miljöprov efter rengöring och desinfektion

I miljöprov tagna i rengjorda stallar före insättning (23 stallar á 65 prov) har ingen kvarvarande ESBL återfunnits. Den delen i programmet kommer att ligga i fokus fortsatt under 2018 då de negativa importerna sedan 2016 och 2017 i möjligaste mån måste sättas in i helt ESBL-fria stallar.

Övrigt

Ca 35 % av de odlingspositiva proven i avelsledet innehåller sk kromosomala ESBL där resistensen inte är överföringsbar. Dessa isolat klassas inte som ESBL och det relativt stora antalet innebär att under 2017 har det i stor utsträckning konfirmerats positiva odlingsisolat med PCR.

Projektansvarig för programmet har varit Pia Gustavsson, veterinär på Svensk Fågel. Avelsföretagen med veterinärer och övrig personal har ansvarat för att välja ut avelsflockar, identifiera kontrollpunkter för provtagning, tagit ut prover, packat och översänt till SVA. Ansvarig veterinär på SVA har varit Oskar Nilsson.

Med vänliga hälsningar

Maria Donis, VD

Svensk Fågel

Pia Gustavsson, veterinär på Svensk Fågel